

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 353

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 23 aprilie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 820 din 12 decembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91 ² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale....	2–9
ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
31. — Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996	10–13
222. — Hotărâre pentru modificarea pozițiilor număr curent 683, 699, 700 și 701 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 399/2014 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al obiectivului de investiții „Autostrada Sebeș—Turda”	14–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 820

din 12 decembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia-Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Simion Ielciu, Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan în Dosarul nr. 126/84/2015 al Tribunalului Sălaj — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.122D/2016.

2. La apelul nominal se prezintă personal autorii excepției Alin Gabriel Botiș, Cristian Ioan Pop și Felician Volin Ștefan, asistați de avocatul Roberth Balog, care îi reprezintă și pe autorii excepției Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan, având împuternicire avocațială la dosar. De asemenea, pentru autorul excepției Simion Ielciu, răspunde apărătorul ales Bogdan Sergiu, cu împuternicire avocațială la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului Roberth Balog, care pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate, pentru argumentele invocate în fața Tribunalului Sălaj — Secția penală. În acest sens, arată că dispozițiile de lege criticate încalcă normele constituționale privind statul de drept, principiul legalității, liberul acces la justiție, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și îndeplinirea justiției. Consideră că, în absența unor definiții legale, în practica judiciară, s-a creat o confuzie între activitatea de supraveghere tehnică, procedeul probatoriu aferent și sprijinul tehnic, în condițiile în care dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 folosesc sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*”. Astfel, Serviciul Român de Informații și Direcția generală de informații și protecție

internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, deși sunt organe de informații și nu pot efectua acte de cercetare penală, s-au implicat în activitatea de urmărire penală prin efectuarea unui procedeu probatoriu, fără a prezenta garanțiile de legalitate și loialitate necesare, întrucât nu se află sub supravegherea procurorului. Menționează că Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, prin care Curtea a constatat neconstituționalitatea sintagmei „*ori de alte organe specializate ale statului*” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din noul Cod de procedură penală, se aplică doar în cauzele în care înregistrările au fost efectuate ulterior datei de 1 februarie 2014.

4. Avocatul Bogdan Sergiu solicită admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013. Consideră că sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*” din cuprinsul dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 este criticabilă, deoarece respectivul „*conkurs tehnic*” este un concept vag, care nu beneficiază de o definiție legală sau de o interpretare lămuritoare la nivel jurisprudențial ori doctrinar.

5. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, invocând, în acest sens, și jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume deciziile nr. 734 din 23 noiembrie 2017 și nr. 779 din 28 noiembrie 2017. Mai arată că textul de lege criticat este unul previzibil, având în vedere interpretarea jurisprudențială anterioară Deciziei nr. 51 din 16 februarie 2016. În acest sens, face referire la comunicatele de presă date de Parchetul General, prin care se menționa sprijinul tehnic acordat de Serviciul Român de Informații la punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică emise de instanțe, practică ce era confirmată de jurisprudență, inclusiv de cea a instanței supreme. Astfel, invocă deciziile nr. 469/A/2016 și nr. 97/A/2017, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală, precum și opinia instanței din Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016. În ceea ce privește dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, arată că acestea nu au legătură cu soluționarea cauzei, întrucât doar o decizie de admitere a unei excepții de neconstituționalitate ridicate în speța respectivă ar putea duce la invocarea nulității în fața instanței de judecată. De asemenea, nu au legătură cu soluționarea cauzei nici dispozițiile art. 3 și art. 7 din Legea nr. 255/2013, în speța fiind incidente prevederile art. 14 din același act normativ, având în vedere faptul că rechizitoriul a fost emis în 2011, judecata în fond a avut loc în 2013, iar rejudecarea fondului în 2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

6. Prin Încheierea din 25 mai 2016, pronunțată în Dosarul nr. 126/84/2015, **Tribunalul Sălaj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale.** Excepția a fost ridicată de Simion Ielciu, Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan cu privire la dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, respectiv de Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan referitor la dispozițiile art. 3 și ale art. 7 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, cu ocazia soluționării unei cauze penale.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin că dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept în componenta sa referitoare la garantarea drepturilor cetățenilor, ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 26 referitor la viața intimă, familială și privată, ale art. 28 referitor la dreptul corespondenței, precum și prevederile art. 8 referitor la dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Arată, în acest sens, că sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*” din cuprinsul dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 — în lipsa unui text similar celui din art. 142 alin. (2) din noul Cod de procedură penală, cu care să se coroboreze — pune sub semnul întrebării calitatea legii din perspectiva condițiilor privitoare la precizie, claritate și previzibilitate. Menționează că, în cauză, au fost interceptate și înregistrate o serie de convorbiri telefonice, în baza dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, mandatele de supraveghere tehnică „fiind puse în executare cu sprijinul tehnic al Direcției generale de informații și protecție internă din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, aspect care „pune, în mod evident, în discuție conținutul sintagmei «persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic»”. Consideră că intruziunea în viața privată ori în corespondența unei persoane nu se poate realiza decât atunci când restrângerea acestor drepturi este contrabalansată de garanții suficiente în vederea diminuării riscurilor în ceea ce privește comiterea unor abuzuri din partea statului. Pentru aceasta, legislația trebuie să fie nu doar detaliată, ci, mai ales, să nu sufere sub aspectul preciziei, clarității și previzibilității. Arată că dispozițiile art. 91² alin. 1 teza întâi din Codul de procedură penală din 1968 stabilesc faptul că procurorul procedează personal la interceptările și înregistrările prevăzute în art. 91¹ din același act normativ sau dispune ca acestea să fie efectuate de organul de cercetare penală. Prevederile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 folosesc sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*”, fără a o explicita, spre deosebire de noul Cod de procedură penală, care, în dispozițiile art. 142 alin. (3), utilizează sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la executarea măsurilor de supraveghere*”, după ce în art. 142 alin. (2) sunt prevăzute entitățile de la care se poate solicita respectivul concurs tehnic. Cu alte cuvinte, deși

sintagma mai sus menționată din cuprinsul dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 se regăsește într-o formă similară în prevederile art. 142 alin. (3) din noul Cod de procedură penală, diferența este aceea că acest din urmă text de lege se poate corobora cu dispozițiile alin. (2) al art. 142 din noul cod, în care sunt enumerați furnizorii anumitor tipuri de servicii, ce au obligația de a colabora cu procurorul, organul de cercetare penală sau lucrătorii specializați din cadrul poliției. De altfel, faptul că persoanele la care face trimitere art. 142 alin. (3) din noul Cod de procedură penală sunt cele enumerate la alin. (2) al aceluiași articol reiese și din Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, prin care Curtea Constituțională a reținut că „activitatea de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică prevăzută la art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este realizată prin acte procesuale/procedurale. Cu alte cuvinte, art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală nu vizează activitățile tehnice, acestea fiind prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală, care face referire la persoanele obligate să colaboreze cu organele de urmărire penală pentru punerea în executare a mandatului de supraveghere tehnică, respectiv la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de orice tip de comunicare ori de servicii financiare” (paragraful 33). Prin urmare, dacă sfera persoanelor chemate să dea concurs tehnic este într-o oarecare măsură clară și previzibilă raportat la prevederile art. 142 din noul Cod de procedură penală, nu același lucru se poate susține în ceea ce privește dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968. Astfel, abordarea legiuitorului se află în contradicție cu prevederile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție sub aspectul respectării principiului legalității și al unor garanții ce sunt de esența statului de drept, sens în care invocă și Decizia Curții Constituționale nr. 17 din 21 ianuarie 2015, paragraful 92. Consideră că încălcarea acestor prevederi constituționale se răstrânge și asupra dispozițiilor art. 26 și art. 28 din Legea fundamentală. De asemenea, invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a reținut că, pentru a putea discuta despre o ingerință în viața privată conformă cu prevederile art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este necesar ca respectiva intruziune să fie, în primul rând, în conformitate cu legea. Or această condiție nu implică doar necesitatea existenței unui cadru normativ în dreptul intern (Hotărârea din 2 august 1984, pronunțată în Cauza *Malone împotriva Regatului Unit*, și Hotărârea din 12 mai 2000, pronunțată în Cauza *Khan împotriva Regatului Unit*), ci este, de asemenea, necesar ca legea să nu sufere sub aspectul clarității (hotărârile din 24 aprilie 1990, pronunțate în cauzele *Kruslin împotriva Franței* și *Huvig împotriva Franței*, și Hotărârea din 25 martie 1998, pronunțată în Cauza *Kopp împotriva Elveției*) și să ofere suficiente garanții susceptibile să ofere o protecție adecvată împotriva comportamentului arbitrar al statului (Hotărârea din 6 septembrie 1978, pronunțată în Cauza *Klass și alții împotriva Germaniei*, și Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*). Menționează, totodată, Decizia Curții Constituționale nr. 440 din 8 iulie 2014 (paragrafele 56 și 57). De asemenea, consideră că sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*” din cuprinsul dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 este criticabilă și pentru că respectivul „*conkurs tehnic*” este un concept vag, ce nu beneficiază de o definiție legală și nici de o interpretare lămuritoare la nivel jurisprudențial ori măcar doctrinar. Autorii excepției susțin că, sub acest aspect, critica este valabilă și în ceea ce privește dispozițiile art. 142 alin. (3) din noul Cod de procedură penală, acolo unde „legiuitorul a ținut, totuși, să precizeze faptul că acest concurs tehnic este în vederea executării măsurilor de supraveghere

tehnică, făcând, practic, o delimitare între concursul tehnic și executarea propriu-zisă a măsurilor de supraveghere tehnică”. „În ambele reglementări însă, în lipsa unei definiții legale a ceea ce înseamnă concurs tehnic, este imposibil a observa când concursul tehnic devine o executare propriu-zisă a măsurilor de supraveghere tehnică”. Consideră că această imposibilitate de a delimita concursul tehnic de procedeul probatoriu propriu-zis, care reprezintă o activitate aflată în competența exclusivă a procurorului ori a organului de cercetare penală, pune sub semnul întrebării respectarea prevederilor art. 26 și art. 28 din Constituție, precum și ale art. 8 paragraful 2 din Convenție, întrucât, deși există un cadru normativ ce permite obținerea unui concurs tehnic din partea unor persoane, nu există garanții suficiente pentru a oferi o protecție adecvată împotriva arbitrarului. Arată că, prin Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, Curtea Constituțională a constatat că sintagma „*ori de alte organe specializate ale statului*” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală aduce atingere prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, raportându-se, în acest sens, la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ce analizează condițiile în baza cărora se stabilește în ce măsură ingerința în viața privată s-a realizat în conformitate cu legea, deci, o analiză la nivelul art. 8 paragraful 2 din Convenție. Prin decizia mai sus menționată, Curtea Constituțională a statuat că problema de constituționalitate apare din cauza faptului că organele specializate ale statului la care se face trimitere nu sunt definite nici în mod expres, nici în mod indirect în cuprinsul Codului de procedură penală, neexistând niciun element din care să reiasă domeniul de activitate specific persoanelor respective (paragraful 37). Or exact aceeași critică vizează și sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*” din cuprinsul dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, fiind neclar în ce măsură poate fi vorba de operatorii de telefonie mobilă, Serviciul Român de Informații etc. *Mutatis mutandis*, în lipsa unei definiții care să limiteze sfera acestor persoane, orice persoană fizică sau juridică putea oferi concurs tehnic în conformitate cu dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968. Consideră că este esențial a se stabili în ce măsură acest concurs tehnic implică doar oferirea mijloacelor tehnice/a dispozitivelor necesare în vederea punerii în executare a măsurii de supraveghere de către procuror sau organul de cercetare penală, ori se referă și la instalarea acestora sau dacă acest concurs tehnic vizează o obligație din partea operatorilor de telefonie, în cazul interceptării și înregistrării convorbirilor telefonice, de a configura în mod corespunzător și de a păstra accesul la mijloacele tehnice în vederea implementării măsurii tehnice de supraveghere. Având în vedere conceptul vag de „*concurs tehnic*”, se pune, de asemenea, problema în ce măsură respectivul concurs tehnic acoperă și utilizarea propriu-zisă a acestor mijloace tehnice/dispozitive de către alte persoane decât procurorul ori organul de cercetare penală în vederea punerii în executare a măsurii de supraveghere tehnică. Apreciază că doar astfel se poate analiza în ce măsură concursul tehnic este sau nu un act aflat în competența exclusivă a organelor de urmărire penală. Nu în ultimul rând, este necesar a se lamuri dacă acest concurs tehnic acoperă activitatea de ascultare și triere a convorbirilor telefonice interceptate/înregistrate. Menționează că lipsa unor definiții în contextul unei legislații ce permite o intruziune majoră cu privire la viața privată și dreptul la corespondență a fost aspru criticată de Curtea Constituțională, în Decizia nr. 440 din 8 iulie 2014, referitor la sintagmele „*date conexe*” (paragraful 40), „*amenințări la adresa securității naționale*” (paragraful 41) și „*date necesare*” (paragraful 56). În fine, în sprijinul celor arătate mai sus, invocă și o serie de elemente de drept comparat cu privire la reglementările existente în materie de supraveghere tehnică în mai multe state europene (Germania, Franța, Italia, Bulgaria, Croația și Polonia).

8. Referitor la dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, autorii excepției susțin că acestea încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (3) privind liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitor la dreptul la apărare, precum și prevederile art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale raportat la art. 8 din Convenție și la art. 1 alin. (3) și (5), art. 26 și art. 28 din Constituție. Astfel, consideră că, din coroborarea dispozițiilor lit. a) și c) ale art. 282 alin. (4) din Codul de procedură penală rezultă existența unui vid legislativ, inculpatul fiind lipsit de un remediu procesual atunci când o nelegalitate intervenită în cursul urmăririi penale nu poate fi invocată și constatată decât în faza de judecată, mai exact în situația în care, în cursul judecății, se admite o excepție de neconstituționalitate cu privire la dispoziții legale ce au înrăurire asupra legalității obținerii unor mijloace de probă. Or, în măsura în care este vorba despre o nulitate relativă, iar excepția de neconstituționalitate a fost admisă ulterior finalizării fazei camerei preliminare, se pune problema în ce condiții se poate invoca această nulitate, având în vedere că dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală stabilesc momentul-limită al închiderii camerei preliminare, iar lit. c) a aceluiași text de lege se raportează la momentul la care a intervenit încălcarea, și nu la acela la care aceasta este cunoscută ori poate fi constatată. Arată că, în măsura în care efectele unor dispoziții de lege declarate neconstituționale continuă să se producă într-un proces *pendinte*, refuzul de a aplica o decizie a Curții Constituționale, folosind diverse subterfugii juridice, nu ține de interpretarea legii, ci evidențiază o deturnare a acesteia și reprezintă o încălcare a ordinii constituționale, o asemenea soluție fiind împotriva poziției Curții Constituționale, exprimată în deciziile nr. 766 din 15 iunie 2011 (pct. III.1), nr. 1.615 din 20 decembrie 2011 (pct. X), nr. 223 din 13 martie 2012 și nr. 54 din 5 februarie 2014. Precizează că rolul deciziilor Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unor dispoziții legale este inclusiv acela de a oferi un remediu cu privire la efectele pe care dispoziția apreciată ca fiind neconstituțională continuă să le producă în cauzele *pendinte*. Consideră, totodată, că dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală se află „într-o relație funcțională” cu cele ale art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 în ceea ce privește sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*”. Arată, astfel, că dispozițiile de lege criticate lipsesc inculpatul de un remediu în dreptul intern, aspect aflat în contradicție cu prevederile art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale raportat la art. 8 din Convenție și la art. 1 alin. (3) și (5), art. 26 și art. 28 din Constituție. Așadar, chiar dacă o decizie a Curții Constituționale evidențiază încălcarea unor prevederi constituționale și convenționale precum cele de mai sus, nu există posibilitatea reală de a invoca, într-un proces *pendinte*, nelegalitatea mijlocului de probă. În consecință, posibilitatea de a invoca nulitatea relativă devine una iluzorie și pur teoretică, remediul procesual fiind lipsit de eficacitate. Apreciază că această critică nu vizează modul în care se interpretează textele de lege ce fac obiectul excepției. Consideră că modul deficitar în care legiuitorul a ales să redacteze normele de procedură criticate denotă inexistența unor garanții suficiente și mută interpretarea în sfera arbitrarului. Or aceste aspecte depășesc problematica interpretării textelor de lege, devenind o problemă reală de constituționalitate.

9. În ceea ce privește dispozițiile art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, autorii excepției consideră că acestea încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept în componenta sa referitoare la garantarea drepturilor cetățenilor, ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21

privind liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 124 alin. (2) potrivit căruia „*Justiția este [...] egală pentru toți*”, întrucât lipsesc inculpatul de posibilitatea de a invoca nulitatea absolută în cazul încălcării normelor de competență materială și funcțională în vigoare la momentul efectuării actului. În acest sens, arată că, în cauză, „efectuarea interceptărilor/înregistrărilor convorbirilor telefonice de către Direcția generală de informații și protecție internă s-a realizat cu încălcarea competenței materiale și funcționale”. Apreciază că, raportat la Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016, efectuarea interceptărilor și înregistrărilor de către alte persoane în afară de procuror și organul de cercetare penală situează mijloacele de probă obținute sub regimul nulității absolute prevăzute de dispozițiile art. 197 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968, în condițiile în care art. 197 alin. 3 din același cod prevedea că nulitatea absolută nu poate fi înlăturată în niciun mod și poate fi invocată în orice stare de procesului. Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală [art. 281 alin. (1) lit. b)], cazul de nulitate absolută din vechiul cod referitor la necompetența a fost restrâns la necompetența instanței inferioare celei legal competente, toate celelalte cazuri de necompetență fiind plasate sub regimul nulității relative, cu toate consecințele ce decurg din aceasta. Critica de neconstituționalitate vizează împrejurarea că, din motive neimputabile inculpatului, se ajunge la excluderea posibilității de a invoca sancțiunea nulității absolute cu privire la acele mijloace de probă obținute cu încălcarea normelor de competență în vigoare la data administrării probelor, astfel că inculpatul nu poate beneficia de efectele deciziei de admitere a unei excepții de neconstituționalitate pronunțate și publicate ulterior finalizării camerei preliminare, în timp ce cauza penală se află încă pe rolul instanțelor de judecată. Acest lucru duce, practic, la dispariția unui remediu efectiv, prin transformarea excepției de neconstituționalitate într-un mecanism iluzoriu de protecție, cu excluderea efectelor unei decizii de constatare a neconstituționalității unor dispoziții de lege, singurul remediu fiind aplicarea directă a deciziei Curții Constituționale până la intervenția legiuitorului. Astfel — în măsura în care s-ar constata neconstituționalitatea dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, mai exact a sintagmei „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*” din cuprinsul acestui text de lege —, deși, potrivit vechiului Cod de procedură penală, încălcarea normelor de competență atrăgea sancțiunea nulității absolute, având în vedere transformarea acestei nulități într-una relativă, efectele deciziei Curții Constituționale ar fi anihilate în acele cauze penale în care a fost finalizată procedura camerei preliminare, ceea ce ar crea o diferență de tratament între inculpați, independent de comportamentul acestora.

10. În plus, autorii excepției Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan consideră că dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 încalcă și prevederile constituționale ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 147 alin. (4) potrivit căruia, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor. De asemenea, aceiași autori ai excepției susțin că dispozițiile art. 3 și art. 7 din Legea nr. 255/2013 încalcă prevederile constituționale ale art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) referitor la dreptul la apărare, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 147 alin. (4) potrivit căruia, de la data publicării în Monitorul Oficial al României, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru

viitor. În acest sens, arată că dispozițiile de lege criticate fac imposibilă aplicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016, prin care aceasta a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*ori de alte organe specializate ale statului*” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională. Cu privire la efectele deciziei menționate anterior, Curtea a reamintit caracterul *erga omnes* și pentru viitor al deciziilor sale, prevăzute la art. 147 alin. (4) din Constituție, reținând că „aceasta înseamnă că, pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate, astfel încât decizia nu se va aplica în privința cauzelor definitiv soluționate până la data publicării sale, aplicându-se însă în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată [a se vedea Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015 (paragraful 28)]. În ceea ce privește hotărârile definitive, această decizie poate servi ca temei de revizuire, în baza art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, în această cauză, precum și în cauzele în care au fost ridicate excepții de neconstituționalitate similare, înaintea datei publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I” (paragraful 52). Totodată, din faptul că instanța de contencios constituțional a admis, cu majoritate de voturi, excepția de neconstituționalitate mai sus menționată, reiese că aceasta este, în primul rând, admisibilă, deși autorii respectivei excepții nu au fost interceptați în baza dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, ci în temeiul prevederilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968. Pentru acest motiv, autorii excepției Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan consideră că Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016 este aplicabilă cauzei lor, care se află în curs de soluționare, chiar dacă, în speță, interceptările și înregistrările au fost efectuate anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală. Or, deși procedeu probatoriu a fost administrat sub imperiul vechiului Cod de procedură penală, potrivit dispozițiilor art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 din Legea nr. 255/2013, nulitatea poate fi invocată numai în condițiile noului Cod de procedură penală. Din examinarea prevederilor art. 281 și ale art. 282 din noul cod, rezultă că sancțiunea care intervine pentru nelegalitatea administrării probei, sub aspectul competenței organelor abilitate să pună în executare mandatul de supraveghere tehnică, este nulitatea relativă, care, potrivit dispozițiilor art. 282 alin. (4) lit. a) din acest cod, poate fi invocată numai până la închiderea procedurii de cameră preliminară. Autorii excepției arată însă că, în cauză, această procedură era finalizată la momentul publicării Deciziei nr. 51 din 16 februarie 2016 în Monitorul Oficial al României, Partea I, fiind începută cercetarea judecătorească, astfel că nu au avut la dispoziție nicio modalitate procesuală de a solicita și obține excluderea probelor nelegal administrate. Consideră că situația este total diferită de cea care a făcut obiectul deciziilor nr. 24 din 3 februarie 2015 și nr. 627 din 8 octombrie 2015 — prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 —, intervenind elemente noi, de natură a modifica jurisprudența Curții.

11. **Tribunalul Sălaj — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Invocă, în acest sens, deciziile nr. 1.556 din 17 noiembrie 2009 și nr. 840 din 8 decembrie 2015, prin care Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate privind, printre altele, dispozițiile art. 91¹, art. 91² alin. 2 și art. 91⁵ din Codul de procedură penală din 1968, respectiv ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală. Referitor la dispozițiile art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 din Legea nr. 255/2013, arată că acestea reprezintă norme tranzitorii ce reglementează

regimul nulităților actelor efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii noi — nulități ce sunt invocate sub imperiul noii legi procesual penale —, fără a fi încălcat dreptul la un proces echitabil, întrucât inculpatul are posibilitatea de a-și apăra drepturile și interesele legitime, de a beneficia de toate garanțiile procesuale, în cadrul unui proces public, judecat de către o instanță imparțială și independentă.

12. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, referitor la prevederile art. 3 și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, învederează faptul că acestea au fost adoptate de legiuitor în temeiul dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. De asemenea, ele respectă atât principiul aplicării imediate a legii noi de procedură, cât și principiul *tempus regit actum*. Astfel, dacă potrivit celui din urmă principiu, cauzele de nulitate (relativă sau absolută) rămân guvernate de legea în vigoare la data efectuării actului de urmărire penală contestat, așa încât acesta nu ar putea fi socotit nevalabil în baza legii noi, invocarea nulității — constituind o chestiune de procedură — este supusă legii noi, care este de imediată aplicare, inclusiv în cazul proceselor penale aflate în curs de judecată. Faptul că legea nouă reglementează procedura de invocare a nulității actelor de urmărire penală efectuate anterior intrării sale în vigoare nu constituie o încălcare a prevederilor art. 21 alin. (3) din Constituția României, deoarece, atâta timp cât o cauză penală intră sub incidența reglementării tranzitorii, legea nouă se va aplica tuturor părților acelei cauze, indiferent de calitatea lor. De asemenea, arată că nu constituie o discriminare — din perspectiva dreptului la un proces echitabil — nici împrejurarea că două cauze penale se supun unor reguli de procedură diferite ca urmare a succesiunii legilor în timp, întrucât chiar intervenția legii de procedură noi — de imediată aplicare — constituie un element suficient pentru a justifica această diferență de tratament (Decizia Curții Constituționale nr. 627 din 8 octombrie 2015, paragrafele 24—26). De asemenea, arată că dispozițiile art. 7 din Legea nr. 255/2013 reglementează situația proceselor aflate în curs de judecată în primă instanță la data de 1 februarie 2014, stabilind, în virtutea aceluiași principiu al aplicării imediate a legii noi, că procedura de judecată se va desfășura potrivit prevederilor noului cod. În ceea ce privește Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016, apreciază că efectele acesteia se produc pentru viitor, în condițiile art. 147 alin. (4) din Constituție, aplicarea respectivei decizii nefiind în niciun fel împiedicată de dispozițiile de lege ce fac obiectul excepției. Sub acest aspect, arată că instanța de contencios constituțional a constatat, la paragraful 52 din decizia mai sus menționată, că „pe toată perioada de activitate a unui act normativ, acesta se bucură de prezumția de constituționalitate, astfel încât decizia nu se va aplica în privința cauzelor definitiv soluționate până la data publicării sale, aplicându-se, însă, în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată”. Referindu-se la hotărârile definitive, Curtea a subliniat că decizia citată anterior „poate servi ca temei de revizuire, în baza art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, în această cauză, precum și în cauzele în care au fost ridicate excepții de neconstituționalitate similare, înaintea datei publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, Partea I”. Prin urmare, Guvernul consideră că efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016 se vor produce nu doar în cauzele penale în care procedura camerei preliminare nu fusese încă închisă la data publicării sale (cauze aflate în faza urmăririi penale sau în curs de soluționare la judecătorul de cameră preliminară), ci și în acelea în care procesul penal a trecut în faza de judecată, cu condiția ca excepția de neconstituționalitate să fi fost ridicată în procedura camerei preliminare. Așadar, dacă nulitatea relativă decurgând din nerespectarea dispozițiilor de lege referitoare la supravegherea tehnică a fost invocată în termenul prevăzut de

art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală (până la închiderea procedurii de cameră preliminară) și, în acest cadru, a fost invocată și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, inculpatul are deschisă calea de atac a revizuirii, în temeiul art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală. Dacă însă inculpatul nu a ridicat excepția de neconstituționalitate, iar termenul de invocare a nulității a fost depășit, actele de urmărire penală rămân valabile, fiind confirmate definitiv de judecătorul de cameră preliminară, care, potrivit principiului separării funcțiilor judiciare — consacrat de prevederile art. 3 din Codul de procedură penală —, are competența exclusivă de a examina legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală. Întrucât, prin dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, legiuitorul recunoaște părților dreptul de a invoca nulitatea relativă a actelor de urmărire penală, iar asupra acestei sancțiuni se pronunță o instanță de judecată, și anume judecătorul de cameră preliminară, Guvernul consideră că părțile beneficiază atât de acces liber la justiție, cât și de dreptul la apărare. În fine, în legătură cu prevederile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, opinează că sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*”, deși nu se bucură de o definiție legală, nu este totuși lipsită de previzibilitate. În lipsa unei definiții legale, sensul său se determină printr-o interpretare literală a termenilor folosiți de legiuitor, dar și prin interpretarea coroborată a celor două teze ale art. 91² alin. 1 din vechiul cod. Astfel, dacă, în prima teză, legiuitorul stabilește organele judiciare competente să efectueze interceptările și înregistrările, anume procurorul și organul de cercetare penală, în teza a doua, cea care face obiectul excepției, legiuitorul vizează o categorie distinctă de persoane, cele „*chemate să dea concurs tehnic*” la interceptări și înregistrări, respectiv — într-o interpretare literală, pornind de la sensul comun al cuvintelor folosite — persoanele care, folosind instrumentele și procedeele tehnice specifice interceptării și înregistrării, ajută procurorul/organele de cercetare penală la efectuarea acestui procedeu probator.

13. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile autorilor excepției prezentei, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 — modificate prin art. I pct. 47 din Legea nr. 281/2003

privind modificarea și completarea Codului de procedură penală și a unor legi speciale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 1 iulie 2003 — au fost abrogate, la 1 februarie 2014, prin art. 108 din Legea nr. 255/2013, dar produc efecte juridice în cauza în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, deoarece, în temeiul art. 4 alin. (1) din Legea nr. 255/2013, „*Actele de procedură îndeplinite înainte de intrarea în vigoare a Codului de procedură penală, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data îndeplinirii lor, rămân valabile, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege*”. Ca atare, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare (Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011), aceasta se va pronunța și asupra dispozițiilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968. Totodată, din notele scrise ale autorilor excepției, depuse în motivarea criticii, respectiv din faptul că art. 7 din Legea nr. 255/2013 are un singur alineat, reiese că excepția de neconstituționalitate privește, în realitate, numai dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, precum și ale art. 3, art. 4 alin. (2) și ale art. 7 din Legea nr. 255/2013. Așadar, Curtea se va pronunța numai asupra acestor texte de lege, care au următorul cuprins:

— Art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968: „*Persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări sunt obligate să păstreze secretul operațiunii efectuate, încălcarea acestei obligații fiind pedepsită potrivit Codului penal.*”;

— Art. 3 din Legea nr. 255/2013: „*Legea nouă se aplică de la data intrării ei în vigoare tuturor cauzelor aflate pe rolul organelor judiciare, cu excepțiile prevăzute în cuprinsul prezentei legi.*”;

— Art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013: „*(2) Nulitatea oricărui act sau oricărei lucrări efectuate înainte de intrarea în vigoare a legii noi poate fi invocată numai în condițiile Codului de procedură penală.*”;

— Art. 7 din Legea nr. 255/2013: „*Cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță în care s-a început cercetarea judecătorească anterior intrării în vigoare a legii noi rămân în competența aceleiași instanțe, judecata urmând a se desfășura potrivit legii noi.*”;

— Art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală: „*(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) poate fi invocată:*

a) până la închiderea procedurii de cameră preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale sau în această procedură;

[...] c) până la următorul termen de judecată cu procedura completă, dacă încălcarea a intervenit în cursul judecății.”

17. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorii excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul de drept în componenta sa referitoare la garantarea drepturilor cetățenilor, ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 referitor la dreptul la apărare, ale art. 26 privind viața intimă, familială și privată, ale art. 28 referitor la secretul corespondenței, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 124 alin. (2) potrivit căruia „*Justiția este [...] egală pentru toți*” și ale art. 147 alin. (4) în temeiul căruia, de la

data publicării în Monitorul Oficial al României, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, precum și a prevederilor art. 8 referitor la dreptul la respectarea vieții private și de familie și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, referitor la dispozițiile art. 7 din Legea nr. 255/2013 — care vizează cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță în care s-a început cercetarea judecătorească anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală —, Curtea constată că acestea nu au legătură cu soluționarea speței în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, întrucât rejudecarea cauzei a fost dispusă ulterior datei de 1 februarie 2014. Or, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei [...]*”. Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că „*legătura cu soluționarea cauzei*” presupune atât aplicabilitatea dispozițiilor de lege criticate în cauza dedusă judecății, cât și relevanța excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului, condiții ce trebuie întrunite cumulativ pentru a fi satisfăcute exigențele impuse de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992. Prin urmare, condiția incidenței textului de lege criticat în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței judecătorești nu trebuie analizată *in abstracto*, ci trebuie verificat, în primul rând, interesul procesual al invocării excepției de neconstituționalitate, mai ales prin prisma efectelor unei eventuale constatări a neconstituționalității dispozițiilor de lege criticate (Decizia nr. 438 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 600 din 12 august 2014, paragraful 15, Decizia nr. 465 din 23 septembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 29 octombrie 2014, paragraful 20, Decizia nr. 329 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 14 septembrie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 462 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 25 septembrie 2017, paragraful 13, și Decizia nr. 783*) din 5 decembrie 2017, nepublicată în Monitorul Oficial al României la data pronunțării prezentei decizii).

19. Ținând cont de prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 255/2013 este inadmisibilă.

20. În ceea ce privește dispozițiile art. 3 și art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 și ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, autorii excepției critică faptul că, în speță, nu a fost posibil să se dea eficiență Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 14 martie 2016, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) din Codul de procedură penală, deși, prin decizia menționată, Curtea a stabilit că aceasta se va aplica, în mod corespunzător, în cauzele aflate pe rolul instanțelor de judecată (paragraful 52). În acest sens arată că, în speță, procedura de cameră preliminară a fost finalizată anterior publicării deciziei mai sus menționate în Monitorul Oficial al României, Partea I, astfel că, având în vedere termenul impus de dispozițiile art. 282 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală, deși cauza se afla pe rolul instanței de judecată, nu a fost posibilă invocarea Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016 ca temei pentru anularea proceselor-verbale de redare a conținutului înregistrărilor efectuate în cauză prin punerea în executare a mandatelor de supraveghere tehnică de către Serviciul Român de Informații.

*) Decizia Curții Constituționale nr. 783 din 5 decembrie 2017 a fost publicată ulterior în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 26 martie 2018.

21. Curtea reține că autorii excepției nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 3 și art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 și ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală, ci sunt nemulțumiți, în realitate, de modul de aplicare de către instanța de judecată a Deciziei Curții Constituționale nr. 51 din 16 februarie 2016, respectiv a normelor de procedură penală ce reglementează regulim nulității relative, autorii excepției urmărind excluderea din dosar a anumitor probe considerate ca fiind obținute în mod nelegal. Or, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că nu este competentă să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea legii (Decizia nr. 1.402 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 823 din 9 decembrie 2010, Decizia nr. 357 din 22 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 9 iunie 2011, Decizia nr. 785 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 3 februarie 2016, paragraful 17, Decizia nr. 145 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 10 iunie 2016, paragraful 19, Decizia nr. 698 din 29 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2017, paragraful 23, Decizia nr. 149 din 14 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 586 din data de 21 iulie 2017, paragraful 14, Decizia nr. 332 din 11 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 667 din data de 16 august 2017, paragraful 14, și Decizia nr. 783 din 5 decembrie 2017, mai sus menționată), aceste aspecte intrând în competența instanței judecătorești investite cu soluționarea litigiului, respectiv a celor ierarhic superioare în cadrul căilor de atac prevăzute de lege. Curtea apreciază că a răspunde unor atare critici ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

22. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013 și ale art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

23. Referitor la dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, Curtea constată că este criticată sintagma „*persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări*”, pe motiv că respectiva sintagmă nu respectă cerințele de claritate, precizie și previzibilitate a legii. În acest sens sunt invocate argumentele avute în vedere de Curtea Constituțională cu ocazia pronunțării Deciziei nr. 51 din 16 februarie 2016, prin care sintagma „*ori de alte organe specializate ale statului*” din cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (1) din noul Cod de procedură penală a fost constatată ca fiind neconstituțională, deoarece încalcă prevederile constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitoare la statul de drept în componenta sa privind garantarea drepturilor cetățenilor și în art. 1 alin. (5) care consacră principiul legalității (paragraful 50).

24. Curtea reține că sintagma „*alte organe specializate ale statului*” din dispozițiile art. 142 alin. (1) din noul Cod de procedură penală nu vizează persoanele care sunt chemate să dea concurs tehnic la executarea măsurilor de supraveghere. În Decizia nr. 51 din 16 februarie 2016, Curtea și-a fundamentat soluția din perspectiva persoanelor care pun în executare mandatul de supraveghere tehnică, iar nu din perspectiva persoanelor care asigură suportul tehnic pentru realizarea activității de supraveghere tehnică.

25. Curtea constată, referitor la suportul tehnic pentru realizarea respectivei activități de supraveghere, că, sub imperiul vechiului Cod de procedură penală — ca, de altfel, și sub cel al noului cod —, acesta era asigurat de persoane fără

atribuții de cercetare penală, în limitele competențelor lor, motiv pentru care dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 impuneau persoanelor chemate să dea concurs tehnic la interceptări și înregistrări obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate, încălcarea acestei obligații fiind pedepsită penal, așa cum prevede și noul Cod de procedură penală în cuprinsul dispozițiilor art. 142 alin. (3).

26. Totodată, Curtea reține că dispozițiile art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, față de critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 709 din 17 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 570 din 29 iulie 2008, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 91² alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, reținând că dispozițiile de lege criticate, ca, de altfel, întreaga secțiune din vechiul Cod de procedură penală referitoare la interceptările și înregistrările audio sau video, prevăd suficiente garanții, prin reglementarea în detaliu a justificării emiterii autorizației, a condițiilor și a modalităților de efectuare a înregistrărilor, a instituirii unor limite cu privire la durata măsurii, a consemnării și certificării autenticității convorbirilor înregistrate, a redării integrale a acestora, a definirii persoanelor care sunt supuse interceptării, iar eventuala nerespectare a acestor reglementări nu constituie o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare, ce excedează competenței Curții Constituționale, întrucât, potrivit alin. (3) al art. 2 din Legea nr. 47/1992, „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată [...]*”.

27. Prin decizia citată anterior, Curtea a mai reținut, cu privire la vechea reglementare, că, potrivit dispozițiilor art. 91⁶ alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, mijloacele de probă referitoare la interceptările și înregistrările audio sau video pot fi supuse expertizei tehnice la cererea procurorului, a părților interesate sau, din oficiu, de către instanță, judecătorul având datoria să examineze valabilitatea acestora sub toate aspectele legalității și temeiniciei autorizării și efectuării înregistrărilor.

28. În continuare, prin aceeași decizie mai sus citată, Curtea Constituțională a menționat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 6 mai 2003, pronunțată în Cauza *Coban (Asim Babuscum) împotriva Spaniei*, în care reclamantul invoca nulitatea înregistrărilor convorbirilor sale telefonice, întrucât nu îndeplineau condițiile de legalitate și proporționalitate. După ce a reamintit faptul că admisibilitatea probelor este o problemă ce ține de reglementările naționale și că revine jurisdicțiilor naționale să aprecieze elementele care le sunt prezentate, Curtea de la Strasbourg a stabilit că respectiva condamnare penală a intervenit în urma unei proceduri contradictorii, pe baza probelor discutate de părți. Reclamantul a avut posibilitatea de a interoga martorii audiați și de a contracara depozițiile care îi erau defavorabile. De asemenea, în privința înregistrărilor convorbirilor telefonice, s-a constatat că instanțele naționale au confirmat legalitatea strângerii acestor probe, iar reclamantul ar fi putut face observații în fața judecătorului cu privire la aceste înregistrări, care nu au constituit, de altfel, singurul mijloc de probă invocat de acuzare. Totodată, și în Hotărârea din 16 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Klimentyev împotriva Rusiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, pentru a asigura dreptul la un proces echitabil, este esențial ca toate probele să fie prezentate de față cu acuzatul, în cadrul unei audieri publice, pentru a se putea oferi contraargumente. Acest lucru nu înseamnă totuși că declarațiile martorilor trebuie făcute în fața tribunalului pentru a fi admise ca mijloace de probă. Utilizarea declarațiilor din faza de instrucție penală a cazului nu încalcă, în principiu, prevederile art. 6 paragraful 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât timp cât se respectă dreptul la apărare.

De regulă, acest drept impune ca acuzatul să aibă ocazia de a pune întrebări martorului care depune mărturie împotriva sa, fie atunci când face aceste declarații, fie într-un stadiu ulterior al procedurilor.

29. De asemenea, prin Decizia nr. 1.017 din 29 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 10 ianuarie 2013, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91¹ din Codul de procedură penală din 1968, Curtea Constituțională a statuat că nu poate fi primită nici susținerea potrivit căreia dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 28, secretul corespondenței nefiind un drept absolut. Astfel, societățile democratice sunt amenințate de un fenomen infracțional din ce în ce mai complex, motiv pentru care statele trebuie să fie capabile de a combate în mod eficace asemenea amenințări și de a supraveghea elementele subversive ce acționează pe teritoriul lor. Așa fiind, asemenea dispoziții legislative devin necesare într-o societate democratică, în vederea asigurării securității naționale, apărării ordinii publice ori prevenirii săvârșirii de infracțiuni.

30. În acest sens, prin Decizia nr. 92 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 20 mai 2014, și prin Decizia nr. 473 din 27 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 987 din 12 decembrie 2017, paragraful 22 — decizii referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 5 din Codul de procedură penală din 1968 —, Curtea a reținut că legiuitorul ordinar a reglementat în detaliu, în secțiunea V¹ din Codul de procedură penală din 1968, procedura referitoare la interceptările și înregistrările audio sau video, Legea nr. 281/2003, Legea nr. 356/2006, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2006 și Legea nr. 202/2010 contribuind, rând pe rând, la instituirea unor proceduri de natură să confere un plus de garanții împotriva arbitrarului organelor de anchetă. Astfel, dacă în varianta codului existentă anterior apariției Legii nr. 281/2003, procedura era sumar prevăzută, înregistrările audio sau video putând fi efectuate cu autorizarea prealabilă a procurorului desemnat, cu condiția existenței unor indicii temeinice privind pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni, ulterior adoptării actelor normative mai sus menționate, o astfel

de interceptare sau înregistrare a convorbirilor ori comunicărilor efectuate prin telefon ori prin orice mijloc electronic de comunicare se realizează cu autorizarea motivată a judecătorului, la cererea procurorului care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, în condițiile prevăzute de lege.

31. Totodată, prin Decizia nr. 50 din 2 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 28 aprilie 2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală din 1968, Curtea Constituțională a arătat că însăși instanța europeană a validat prevederile legale contestate, prin Hotărârea din 26 aprilie 2007 pronunțată în Cauza *Dumitru Popescu versus România*. Astfel, Curtea de la Strasbourg, după ce a reținut existența unei încălcări a art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, motivat de împrejurarea că la data comiterii faptelor legislația în materie era alta, a afirmat că în noul cadru legislativ [prin modificările aduse de Legea nr. 281/2003 și Legea nr. 356/2006] există numeroase garanții în materie de interceptare și de transcriere a comunicațiilor, de arhivare a datelor pertinente și de distrugere a celor nepertinente. Așa fiind, dispozițiile legale criticate oferă protecție împotriva amestecului arbitrar în exercitarea dreptului la viață privată al persoanei, legea folosind termeni cu un înțeles univoc” (paragraful 42).

32. În același sens sunt și deciziile Curții Constituționale: nr. 410 din 10 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 338 din 1 mai 2008; nr. 348 din 17 martie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 22 aprilie 2009; nr. 734 din 23 noiembrie 2017 și nr. 779 din 28 noiembrie 2017, nepublicate în Monitorul Oficial al României la data pronunțării prezentei decizii. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968, pronunțată prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

33. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 și art. 7 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, excepție ridicată de Felician Volin Ștefan, Alin Gabriel Botiș, Darius Florin Ciurte, Dan Radu Bartiș, Cristian Ioan Pop, Ioan Ciure, Dan Moldovan și Mircea Cristian Ciobăncan în Dosarul nr. 126/84/2015 al Tribunalului Sălaj — Secția penală, precum și a dispozițiilor art. 282 alin. (4) lit. a) și c) din Codul de procedură penală și ale art. 4 alin. (2) din Legea nr. 255/2013, excepție ridicată de aceiași autori și de Simion Ielciu în același dosar.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceiași autori și de Simion Ielciu în același dosar și constată că dispozițiile art. 91² alin. 1 teza a doua din Codul de procedură penală din 1968 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Sălaj — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 12 decembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

ORDONAȚE ȘI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONAȚĂ DE URGENȚĂ

privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996

Lipsa unei evidențe complete a proprietăților imobiliare afectează dezvoltarea economică atât sub aspect social, cât și în ceea ce privește mediul de afaceri, contribuind la întreținerea unui climat nesigur pentru investiții.

Accelerarea realizării cadastrului în România și implementarea Programului național de cadastru și carte funciară, prin înregistrarea sistematică a tuturor imobilelor de pe teritoriul țării, constituie unica soluție pentru eliminarea acestei deficiențe și constituie o prioritate a Guvernului României, care va asigura și punerea în aplicare a obiectivelor statului român, precum dezvoltarea agriculturii și infrastructurii, elemente vitale pentru dezvoltarea economică.

Pentru atingerea acestui obiectiv este necesară asigurarea cadrului legal optim pentru implementarea Programului național de cadastru și carte funciară, precum și, a oricăror operațiuni din domeniul cadastrului și publicității imobiliare care să asigure înregistrarea tuturor imobilelor și accesul facil al cetățenilor la serviciile specifice.

Necesitatea implementării Programului național de cadastru și carte funciară într-un termen scurt, prevăzut de lege, și a promovării măsurilor legislative adecvate s-a impus printr-o serie de angajamente internaționale prin care a fost instituită în sarcina statului român obligativitatea înregistrării urgente a imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, în principal a terenurilor agricole, cu impact în dezvoltarea economică a României.

Încă de la nivelul anului 2013, prin Memorandumul tehnic de înțelegere dintre Uniunea Europeană și România, ratificat prin Legea nr. 31/2014 privind ratificarea Acordului preventiv pentru facilitarea de împrumut dintre Uniunea Europeană, în calitate de Împrumutător, și România, în calitate de Împrumutat, și Banca Națională a României, în valoare de maximum 2 miliarde euro, semnat la București la 5 noiembrie 2013 și la Luxemburg la 19 noiembrie 2013, și a Memorandumului de înțelegere dintre Uniunea Europeană și România, semnat la București la 5 noiembrie 2013 și la Bruxelles la 6 noiembrie 2013, s-a impus luarea oricăror măsuri legislative și operaționale care să asigure „creșterea numărului de proprietăți înregistrate în cartea funciară și modificarea legii privind cadastrul pentru a permite proceduri simplificate de înregistrări sistematice și consolidarea capacității de management de proiect a Agenției Naționale ...”.

Astfel de măsuri sunt prevăzute și în Acordul de parteneriat 2014RO16M8PA001.1.2, semnat de România cu Comisia Europeană în luna august 2014, în cadrul căruia a fost inclus obiectivul tematic nr. 11 având ca obiect creșterea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și o administrație publică eficientă.

În cadrul obiectivului tematic este prevăzută necesitatea îmbunătățirii serviciilor de înregistrare a terenurilor din mediul rural, fiind stabilită ca prioritate de finanțare: dezvoltarea unui sistem național de cadastru pentru a oferi certitudine asupra titlului de proprietate, promovarea reformei funciare și consolidarea efectivă a terenurilor, în sprijinul obiectivelor de dezvoltare ale României, ce a determinat includerea în axa prioritară 11 din Programul operațional regional 2014—2020 a Proiectului major „Creșterea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România”.

Totodată, România beneficiază în perioada 2015—2020 de importante alocări financiare de la Uniunea Europeană pentru implementarea politicilor agricole comune, fapt ce impune luarea tuturor măsurilor necesare pentru derularea fondurilor destinate finanțării, accelerarea înregistrării sistematice a imobilelor în cartea funciară sprijinind aceste măsuri, dată fiind obligativitatea identificării terenurilor care fac obiectul subvențiilor plătite de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.

Strategia națională de dezvoltare a proiectelor de infrastructură de transport rutier, infrastructură energetică etc. impune de asemenea derularea cu celeritate a lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor în zona culoarelor de investiții, în vederea facilitării procesului de expropriere a parcelelor afectate.

Aceste aspecte denotă urgența și maxima celeritate necesare în luarea tuturor măsurilor legislative și operaționale de accelerare a ritmului înregistrării, pentru a se realiza cu prioritate înscrierea imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, atât prin lucrări de înregistrare sistematică, cât și prin înregistrarea sporadică, la cerere, a imobilelor.

Neadoptarea ordonanței de urgență ar menține neajunsurile constatate în activitatea de înregistrare sistematică a imobilelor atât la nivelul sectorului cadastral, prin lucrările demarate de unitățile-administrativ teritoriale, în temeiul normelor actuale, cât și cele constatate în activitatea de înregistrare la cerere a imobilelor, în special în ceea ce privește impedimentele în realizarea unei evidențe complete, actualizate a domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și al statului român sau în înscrierea imobilelor deținute în baza actelor premergătoare titlurilor de proprietate.

Totodată, în cazul neadoptării ordonanței de urgență s-ar crea disfuncționalități în implementarea schemelor de plăți în agricultură, cu impact deosebit de grav asupra sectorului agricol al României și în implementarea proiectelor de infrastructură națională, actualul cadru legal și angajamentele asumate impunând finalizarea înregistrării terenurilor agricole până în anul 2020 și deschiderea gratuită a cărților funciare în prealabil implementării proiectelor de infrastructură, pentru a exista certitudine cu privire la amplasament și proprietar.

În cazul neadoptării măsurilor legislative din prezentul act normativ există riscul unor efecte negative asupra creșterii absorbției fondurilor europene, acordării în timp util a subvențiilor în agricultură, acordării de facilități pentru fermierii români, angajamente asumate de România în scopul relansării activității agricole, astfel încât sectorul agricol să devină un motor de creștere economică și o sursă de locuri de muncă pentru populația din mediul rural.

În considerarea tuturor acestor angajamente internaționale, precum și a deficiențelor constatate în activitatea curentă, s-a impus promovarea urgentă de soluții legislative menite să asigure înscrierea accelerată și gratuită în folosul cetățenilor a imobilelor și garantarea proprietății statului și să contribuie la:

- sprijinirea implementării schemelor de plăți, prin intabularea terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor și atragerea investitorilor în agricultură;
- realizarea unei evidențe actualizate a domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și al statului român;
- reducerea termenelor de implementare a proiectelor de infrastructură de importanță națională;
- implementarea proiectului major „Creșterea gradului de acoperire și de incluziune a sistemului de înregistrare a proprietăților în zonele rurale din România”, inclus în axa prioritară 11 din Programul operațional regional 2014—2020, care va asigura efectuarea de lucrări de înregistrare sistematică finanțate din fonduri europene structurale și de investiții în unități administrativ-teritoriale din mediul rural;
- asigurarea principiului constituțional privind garantarea proprietății de către stat, în aplicarea prevederilor art. 44 și 136 din Constituția României, republicată, prin creșterea numărului imobilelor înregistrate în sistemul integrat de cadastru și carte funciară, a cărui importanță este recunoscută și de Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, care consacră titlul VII cărții funciare.

Eliminarea urgentă a tuturor impedimentelor de natură legislativă sau operațională este esențială pentru atingerea obiectivului statului român de a garanta proprietatea printr-o evidență completă a imobilelor și al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară de a asigura performanța în domeniul specific de activitate, domeniu recunoscut ca fiind de importanță națională.

Astfel, se impune de urgență asigurarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiilor subordonate, inclusiv prin crearea birourilor de cadastru și publicitate imobiliară, obligatorii pentru facilitarea accesului cetățenilor la serviciile specifice. Pentru implementarea urgentă a tuturor acestor măsuri se impun consolidarea unui aparat de lucru eficient și întreprinderea unor acțiuni concertate.

Principalele măsuri legislative necesar fi luate de urgență pentru accelerarea lucrărilor de înregistrare sistematică, sprijinirea acordării subvențiilor în agricultură, implementarea proiectelor de infrastructură, asigurarea înregistrării domeniului public al statului și consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară și instituțiilor subordonate constau în:

- simplificarea procedurii de înregistrare sistematică, prin excluderea anumitor etape;
- reducerea la jumătate a termenului de soluționare a contestațiilor pentru lucrările de înregistrare sistematică;
- completarea normelor referitoare la finanțarea din veniturile proprii ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară a lucrărilor de înregistrare sistematică contractate de unitățile administrativ-teritoriale pentru sectoare cadastrale din extravilan, prin raportarea prețurilor și a sumelor decontate din veniturile proprii ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară la gradul de dificultate determinat de categoriile de teren unde accesul pentru efectuarea lucrărilor este mai dificil;
- detalierea și completarea normelor referitoare la înscrierea imobilelor proprietate privată sau publică a statului și unităților administrativ-teritoriale.

Toate acestea constituie măsuri care să asigure respectarea principiului constituțional de ocrotire a proprietății statului, în aplicarea prevederilor art. 136 din Constituția României, republicată, precum și a proprietății private, în aplicarea prevederilor art. 44 din Constituția României, republicată.

Întrucât ocrotirea proprietății publice și private și garantarea securității circuitului civil reprezintă priorități majore ale Guvernului, prin eliminarea impedimentelor legislative care tergiversează derularea urgentă a lucrărilor de înregistrare sistematică și înscrierea domeniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale în evidențele de cadastru și carte funciară, se asigură realizarea interesului general care vizează respectarea principiului constituțional referitor la ocrotirea proprietății statului și cetățenilor.

Ținând cont că neadoptarea în regim de urgență a unor măsuri determină un blocaj în realizarea proiectelor de importanță națională din agricultură și infrastructură și afectează negativ angajamentele guvernamentale,

în lipsa luării acestor măsuri normative de urgență va fi afectată negativ însăși realizarea acestor proiecte de importanță națională asumate de statul român prin angajamente internaționale, cu impact negativ major asupra dezvoltării economiei României.

Deoarece toate aceste elemente vizează interesul public și constituie situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din 24 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Până la data de 31 decembrie 2018, la nivelul fiecărei circumscripții judecătorești se va constitui și va funcționa cel

puțin un birou de cadastru și publicitate imobiliară, denumit în continuare *birou teritorial*, sau, după caz, un birou de relații cu publicul, ca unități fără personalitate juridică, în subordinea oficiilor teritoriale. Modul de organizare și funcționare, numărul, precum și arondarea acestora pe unități administrativ-teritoriale se stabilesc prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale.”

2. La articolul 9, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins:

„(11) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, Agenția Națională și instituțiile subordonate prelucrează date cu caracter personal, responsabilitatea protejării datelor transmise către terți revenind acestora din urmă, în condițiile legii.”

3. La articolul 9, după alineatul (3³) se introduce un nou alineat, alineatul (34), cu următorul cuprins:

„(34) În cazul în care unitățile administrativ-teritoriale inițiază lucrări de înregistrare sistematică în condițiile prezentei legi, din surse financiare alocate din bugetul unităților administrativ-teritoriale, acestea pot beneficia de sponsorizări de la persoane fizice sau juridice pentru finalizarea acestor lucrări, în condițiile legii.”

4. La articolul 9, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alineatul (12¹), cu următorul cuprins:

„(12¹) Prin procedurile prevăzute la alin. (32) și (34⁶) se pot stabili categoriile de imobile exceptate de la decontare, precum și cele pentru care se decontează un quantum mai mic decât cel prevăzut la alin. (30), (31) și (34⁵).”

5. La articolul 9, alineatele (34¹), (34⁵), (34⁶) și (34⁷) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(34¹) În cadrul Programului național de cadastru și carte funciară se finanțează, în condițiile legii, și lucrările de înregistrare sistematică ce vor fi inițiate de unități administrativ-teritoriale, având ca obiect atât sectoare cadastrale care cuprind imobile din extravilan, cât și sectoare cadastrale care cuprind imobile din extravilan și din intravilan, indiferent de calitatea titularului dreptului, respectiv proprietar, titular al unui drept real asupra imobilului sau posesor.

.....
 (34⁵) Agenția Națională finanțează lucrările de înregistrare sistematică inițiate de unitățile administrativ-teritoriale în condițiile alin. (34¹) și (34²) într-un quantum de maximum 60 lei/carte funciară, cu excepția terenurilor situate în zone cu forme de relief ce au categorii ridicate de dificultate prevăzute de Instrucțiunile de aplicare a Normelor de timp pentru operațiile necesare realizării lucrărilor de specialitate în cadrul Centrului Național de Cartografie, aprobate prin ordin al directorului general al Agenției Naționale, caz în care quantumul se majorează proporțional cu coeficienții aferenți categoriilor de dificultate. Lista unităților administrativ-teritoriale, precum și coeficienții corespunzători se aprobă ca anexă la acest ordin.

(34⁶) Procedura și modalitatea de alocare a sumelor, precum și raportarea de către beneficiari a stadiului de execuție a lucrărilor se stabilesc prin ordin al directorului general al Agenției Naționale, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(34⁷) În vederea asigurării finanțării prevăzute la alin. (34³) și (34⁴), unitățile administrativ-teritoriale care intenționează demararea lucrărilor de înregistrare sistematică a terenurilor la nivel de sector cadastral, conform alin. (34¹) și (34²), au obligația de a transmite oficiilor teritoriale în raza cărora sunt situate sectoare cadastrale solicitarea de a se încheia contractul de finanțare, în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a procedurii prevăzute la alin. (34⁶). În vederea derulării accelerate a Programului național de cadastru și carte funciară, termenul de 60 de zile se va calcula de la primirea de către unitatea administrativ-teritorială a înștiințării transmise de oficiul teritorial cu privire la suma alocată pentru finanțare și a modelului contractului de finanțare, prevederile alin. (34⁸) nefiind aplicabile. Unitățile administrativ-teritoriale beneficiare ale

finanțării lucrărilor de înregistrare sistematică au obligația de a include cu prioritate în sectoarele cadastrale care fac obiectul contractului de prestări servicii terenurile aferente proiectelor de infrastructură de interes național, precum și pe cele care fac obiectul subvențiilor plătite de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.”

6. La articolul 11, alineatul (1) se abrogă.

7. La articolul 11 alineatul (2), litera p) se abrogă.

8. La articolul 13, după alineatul (15) se introduce un nou alineat, alineatul (16), cu următorul cuprins:

„(16) Prin excepție de la prevederile alin. (15), în situația în care au fost emise procese-verbale de punere în posesie, conform prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dreptul de proprietate se va înscrie provizoriu în favoarea persoanelor îndreptățite. Înscrisura provizorie se face în baza procesului-verbal de punere în posesie și a hotărârii comisiei județene de fond funciar privind validarea dreptului de proprietate, emise în condițiile legii, iar intabularea dreptului de proprietate urmează a se efectua ulterior în condițiile legii.”

9. La articolul 14, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 14. — (1) Documentele tehnice realizate la nivelul întregii unități administrativ-teritoriale se afișează, prin grija oficiului teritorial, în condițiile art. 11 alin. (2) lit. k), pentru o perioadă de 60 de zile. Cererile de rectificare a documentelor tehnice ale cadastrului se formulează în termen de 60 de zile de la data afișării și sunt însoțite de documente doveditoare. Comisia de soluționare a cererilor de rectificare de la nivelul oficiului teritorial, numită prin decizie a directorului oficiului teritorial, soluționează cererile în perioada de afișare publică, dar nu mai târziu de 30 de zile de la finalizarea perioadei de afișare, conform unei proceduri stabilite prin regulament, aprobat prin ordin cu caracter normativ al directorului general al Agenției Naționale.

(2) În regiunile de transcripțiuni și inscripțiuni imobiliare, titularii sarcinilor înscrise în vechile registre de publicitate imobiliară vor solicita transcrierea acestora în cărțile funciare, în termen de 60 de zile de la afișare. Prin *sarcini* se înțelege ipotecile, privilegiile, somațiile, sechestrurile, litigiile și orice acte juridice înscrise în vechile registre de publicitate imobiliară.”

10. După articolul 22 se introduce un nou articol, articolul 22¹, cu următorul cuprins:

„Art. 22¹. — (1) Prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul prezentei legi se realizează cu respectarea dispozițiilor legislației privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date.

(2) În scopul îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, Agenția Națională are acces la informațiile relevante din Registrul național de evidență a persoanelor administrat de Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, denumită în continuare *D.E.P.A.B.D.*, cu limitarea strictă la categoriile de date necesare pentru desfășurarea în bune condiții a activității proprii.

(3) Accesul prevăzut la alin. (2) se realizează prin mijloace informatice dezvoltate și controlate de *D.E.P.A.B.D.*, în limitele condițiilor tehnice existente. Pe măsura dezvoltării sistemelor informatice administrate de către *D.E.P.A.B.D.* accesul se poate realiza prin mecanisme automatizate de natură să asigure finalitatea scopurilor prevăzute de prezenta lege.

(4) Condițiile privind accesul la Registrul național de evidență a persoanelor se stabilesc prin protocol încheiat între Agenția Națională și D.E.P.A.B.D., care trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

a) obligațiile părților pentru asigurarea unei prelucrări legale și echitabile;

b) categoriile de date care fac obiectul prelucrării, inclusiv modalitatea prin care se asigură respectarea principiului reducerii la minimum a datelor;

c) operațiunile și procedurile de prelucrare a datelor cu caracter personal;

d) condițiile în care datele cu caracter personal furnizate din Registrul național de evidență a persoanelor pot fi comunicate altor persoane fizice sau juridice;

e) descrierea măsurilor necesare pentru asigurarea securității prelucrărilor;

f) măsurile necesare a fi instituite pentru asigurarea confidențialității prelucrărilor;

g) măsurile instituite pentru asigurarea exercitării drepturilor de către persoanele vizate.

(5) Datele cu caracter personal furnizate din Registrul național de evidență a persoanelor în scopul prevăzut la alin. (2) nu pot fi prelucrate ulterior în alt scop, cu excepția prelucrărilor efectuate în temeiul unei dispoziții legale exprese.”

11. La articolul 41, alineatele (1) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 41. — (1) Prima înregistrare a imobilelor în sistemul integrat de cadastru și carte funciară se poate realiza și în baza certificatului de moștenitor, indiferent de data deschiderii succesiunii, a actului de partaj voluntar încheiat în formă autentică sau a actului de partaj judiciar, indiferent de data acestora, precum și a documentației cadastrale.

.....
 (5) În cazul imobilelor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, intabularea se realizează în baza actelor de proprietate, iar în lipsa acestora, a copieii extrasului de pe inventarul centralizat al bunurilor respective, atestat prin hotărâre a Guvernului, însoțită de un înscris emis de către conducătorul instituției publice centrale sau locale, care are obligația întocmirii și modificării inventarului centralizat, prin care

se confirmă identitatea dintre imobilul din documentația cadastrală și cel evidențiat în inventarul centralizat. Pentru imobilele a căror apartenență la domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este stabilită prin acte normative, intabularea se va efectua în baza hotărârilor Guvernului, hotărârilor consiliului local, județean sau al municipiului București de însușire a inventarelor cu privire la aceste bunuri imobile, însoțite de un înscris emis de către conducătorul instituției publice centrale sau locale, prin care se confirmă identitatea dintre imobilul din documentația cadastrală și cel a cărui intabulare se solicită, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”

12. La articolul 41, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alineatele (5¹) și (5²), cu următorul cuprins:

„(5¹) În cazul imobilelor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale care nu întrunesc condițiile pentru intabulare prevăzute la alin. (5), se poate dispune înscrierea provizorie a dreptului de proprietate în baza actelor administrative emise cu privire la imobil, în condițiile legii.

(5²) În cazul imobilelor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, intabularea se realizează în baza actelor de proprietate, iar în lipsa acestora, se poate dispune înscrierea provizorie a dreptului de proprietate în baza actelor administrative emise cu privire la imobil, în condițiile legii.”

13. La articolul 41, alineatul (7) se abrogă.

Art. II. — Termenele prevăzute la art. 14 alin. (1) și (2) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, sunt aplicabile inclusiv pentru lucrările de înregistrare sistematică aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. III. — Normele prevăzute la art. 9 alin. (34⁵) și (34⁷) din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum au fost modificate prin prezenta ordonanță de urgență, referitoare la cuantumul finanțării de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară a lucrărilor de înregistrare sistematică inițiate de unitățile administrativ-teritoriale, sunt aplicabile contractelor de prestări servicii încheiate de unitățile administrativ-teritoriale după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DÂNCILĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Paul Stănescu

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Radu-Codruț Ștefănescu

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Petre Daea

Ministrul afacerilor interne,

Carmen Daniela Dan

Ministrul finanțelor publice,

Eugen Orlando Teodorovici

p. Ministrul muncii și justiției sociale,

Adrian Marius Rîndunică,

secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea pozițiilor număr curent 683, 699, 700 și 701
din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 399/2014
privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor
proprietate privată care constituie coridorul de expropriere
al obiectivului de investiții „Autostrada Sebeș—Turda”**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 5 alin. (1), art. 8 alin. (3) și al art. 11 alin. (7) din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. I. — Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 399/2014 privind declanșarea procedurilor de expropriere a imobilelor proprietate privată care constituie coridorul de expropriere al obiectivului de investiții „Autostrada Sebeș—Turda”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 2 iunie 2014, cu modificările ulterioare, se modifică în sensul actualizării elementelor de identificare și a sumelor individuale aferente despăgubirilor pentru imobilele situate la pozițiile număr curent 683, 699, 700 și 701, în conformitate cu anexa la prezenta hotărâre.

Art. II. — Ministerul Transporturilor, prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere — S.A., răspunde de realitatea datelor din anexa la prezenta hotărâre, de modul de utilizare, în conformitate cu prevederile legale, a sumei alocate potrivit prevederilor prezentei hotărâri, precum și de corectitudinea datelor înscrise în documentele care au stat la baza stabilirii acesteia.

PRIM-MINISTRU

VASILICA-VIORICA DĂNCILĂ

Contrasemnează:

Ministrul transporturilor,

Lucian Șova

Ministrul finanțelor publice,

Eugen Orlando Teodorovici

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

